ABONNEMENTS

| Indochine | | Union postale | |
|---|---|---|---|
| Un an..... | 8 $ 00 | Un an.... | 10 $ 00 |
| Six mois... | 5 00 | Six mois.. | 6 00 |

Annonces Légales
0 $ 50 la ligne de 6 points sur justifications de 9 cicéros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
Gré traité à forfait

# Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ BA SỐ 362
Ngày thứ hai
18 Novembre 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÌNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

Le Courrier Indochinois
東 法 時 報

BÁO QUÁN
71, đường Mac Mahon, Ts
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

GIÁ BÁN

| Đông-Pháp | | Ngoại-Quốc | |
|---|---|---|---|
| Một năm... | 8 $ 00 | Một năm... | 10 $ 00 |
| Nửa năm... | 5 00 | Nửa năm... | 6 00 |

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc quảng cáo thương nghị trước

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4367

# BÀN GÓP BÀI GIA-ĐÌNH GIÁO-DỤC

Biết tánh-tình của con mình chưa gọi là xong bổn-phận mình, cha mẹ cần phải sửa-trị nó mới được.

Chẳng phải biết con mình thông minh mà lao-xược, hiếu động mà vụt-chạt, can đởm mà ngang tàng mà thôi đâu, lại phải muốn vun trồng tánh tốt, dốt chặt nết xấu, hầu uốn-nắn trẻ con mình được hoàn-toàn mọi cách. Nếu cha mẹ không quyết, không muốn, có lẽ mấy ngày kia các tánh-tốt tiêu-diệt lần đi, tánh xấu thừa dịp mà xông đột nảy-nở lên chăng.

Sống ư! đáng làm cha mẹ không biết mấu bởi ba lẽ đại-khái sau này.

1. Cha mẹ không có đởm-lực hầu lo trọn trách nhậm bổn-phận của mình. Lo trọn trách nhậm bổn-phận mình phí hết bao nhiêu tâm huyết tiền tài, phí biết bao nhiêu thì giờ để chăm-nom con mình từ chút, để gửi gắm nó như người bạn, ông thầy hiền. Bỏ những việc chơi bời phóng túng, những giờ biếng nhác vui thú, những đường giao-tế rộn-rực cho ai, dặng lo trọn phận sự mình. « Cha mẹ thương con chẳng chỗ nào nói được » nhưng sự thương còn có giới hạn, giới hạng ấy không rộng tới đó đâu!

2. Vì quá vụ-lợi nên lãm kẻ quên hẳng sự dạy-dỗ con mình. Lo cho thêm danh vọng, cho giàu to mãi, lo cho ăn sung mặc sướng hoài, còn chi mà không nhớ lo nữa? Duy quên lo giáo-dục con nhà, quên rằng giáo-dục con mình tức là trả nợ cho xã-hội của mình ở, quên rằng không chi thương hại đến danh-vọng quyền thế của mình, hơn là một đứa con thất-giáo!

3. Vì quá sợ con (nhứt là mấy người có con một) nên biết bao người bơ thờ trong phận sự, cục cưng, trứng mỏng, sợ rầy la đến nó, nó giận mình, mình biết làm sao bây giờ?

Cứ chỉ cha mẹ như thế thật nhục nhã quá! Tẻ ra con chẳng sợ mẹ cha, mẹ cha phải sợ lại con dẻ, nên chi đành giao con mình cho kẻ khác dạy. Nếu không có nhà trường, thử hỏi trẻ ấy ra sao?

Muốn chẳng phải lá đủ, cần phải muốn dặng. Phần đông cha mẹ không có chí muốn dặng, bởi vì không biết.

Một là không biết dùng phương pháp giáo-dục nào hiệp với luật lệ của trí-tuệ loài người cho nên thường dùng đến lời hăm dọa, đến cách hành-phạt, đến sự bình-phẩm cùng sự cho hay trước.

Như mấy bài trước đã có nói, nếu cha mẹ hăm dọa mà không nhớ lời thì trẻ con lớn mặt, quyền-lực cha mẹ vì đó mà giảm bớt. Trái lại, nếu cha mẹ cứ nhớ lời, mỗi chút mỗi hành phạt, không mớ lượng khoan dung, chẳng nói ra, ai cũng biết trẻ con trở nên đi gì rồi!

Bình-phẩm mà quá ư nghiêm khắc, chua cay khó chịu thì đè ngộp tánh háo thiện của trẻ, lắm khi nó bực mình mà làm quấy.

Cho con hay trước việc gì không nên làm, dặng chỉ đường sáng sủa cho nó, ai ai cũng công nhận là phải lẽ, song lẽ phải dễ dặc cần thận mới được, bằng không, cái kết quả về sau này khác hẳn với ý ta đã định muốn.

Cha mẹ muốn cho con tránh một đều lỗi, một tật xấu ư? Nếu mỗi phút cha mẹ mỗi cằn dặn, mỗi kêu tên đều lỗi tánh xấu ấy lên hoài, chém cha con trẻ cũng vương-mang tật xấu đều lỗi ấy vì rằng mỗi lý tưởng là một động lực chờ khi phát hiện trong việc làm, cảm giác nhiều chừng nào, thì động lực mạnh chừng nấy.

Hai là không biết bẩm tánh, tư chất của con mình. Ta cần sửa dạy một trẻ vưng lời, dễ thương mà mềm-mại ư? Ta hãy tó cho nó thấy nghị-lực của ta, dùng ít lời khuyến dụ, nhiều dấu thương mến, chẳng ta sửa hẳn nó được. Ta cần uốn-nắn một trẻ oai-cường hiếu động mà không biết tính trước suy sau ư? Ta hãy cầm cương chặt một chút, đừng để cho nó phóng túng quá, e rằng ngựa quen đường cũ...

Tâm-lý học dạy ta như thế, tưởng chẳng phải dạy sai vậy, dầu ai không ưa tâm-lý cũng mặc!

Tâm-lý học còn dạy ta rằng muốn cho sự hành-động mình được kết quả vẻ-vang, mình phải tuần-tự, bền chí mà đi tới hoài, các phương-pháp dùng để đạt đến mục-đích của mình phải hiệp-nhứt luôn-luôn. Dầu đi đường nào, mình phải nhớ mục-đích mình mới được.

Sự nắn đúc linh hồn chẳng phải trở bàn tay mà nên, chẳng phải một ngày một bữa mà thành; nếu cha mẹ không ráng sức thì chớ khá than trách trời sao nỡ cho mình những đồ « phá gia chi tử ».

Thường thấy thường nghe cha thì dạy một đàng mẹ thì bảo một ngã; ông kéo tới, bà trì lui, ông bồng lên, bà lôi xuống. Ở nước Ý xưa có chú hề ra diễu, hai tay cập hai bó giấy lớn. Người ta hỏi: « Bó gì dưới tay mặt chú? » Nó trả lời: « Mạng lịnh ». Dưới tay tả chú? « Trái mạng lịnh » Cha mẹ ta phần đông nào khác hai tay của chú hề ấy! Cha phạt, mẹ giảm; cha đánh, mẹ bình; cha rầy rà, mẹ bảo chửa, cha làm gió, mẹ làm mưa, gió mưa sanh ra bão lớn!

Trẻ con biết theo hướng nào? Giáo dục như thế, công hiệu ra sao?

VÂN-TRÌNH

VĂN NỮ-GIỚI

## Mắt xanh thôi với trần-ai!

*Đọc Đ. P. T. B. số 358, thấy chị Trần-thị Giang-Thanh, nhân kích bát thầy Trợ-giáo Lê-văn Chuông mà có lời nhắn đến em là đứa ở ngoại cuộc, lẽ thì em chẳng xen vào cho rộn, nhưng đối với chị Giang Thanh em vẫn là người chưa tằng quen biết nên phải cố gắn viết nên mấy hàng viễn-vọng sở dĩ là để cùng chị tỏ cái sở bực của em, ngoài ra những chuyện nhà người thì em chẳng dám vô lẽ « buộc cổ mèo treo cổ chó » mà luôn để thọn lấy đến chị em bạn gái mong rằng chị Giang-Thanh chẳng lấy cái tình xa lạ mà xá lỗi cho em thế là em mang ơn bất tận. . .*

*Chị Giang Thanh! Trong cái bài « Than Thân » của em, bất quá là một câu chuyện xảy ra trong gia đình, mà em cần bạo gan đem bạo ra cho chị em biết, ấy là em muốn treo lên một cái gương để cho chị em bạn đồng-hàng cùng noi, hầu tránh nơi lầm lạc, chớ chính mình em, trước khi cắt bút thảo nên bài ấy thì em cũng đã am hiểu câu « gái có công chồng chẳng phụ » rồi, lẽ là chị phải nói đến mà chi. Trước kia, em đã có tỏ ra tường-tất vì những mấy may nào mà làm đến duyên em phải ra cách-bức, chắc khi chị cũng có đọc lại kỹ-càng. Âu là chị cũng nên bình tịnh xét lại, bao giờ ở trên vỏ trụ nầy cũng thường có xảy ra lắm tấn kịch như rứa đợi gì đến gái không hay vẹn giữ cầu tùng, chồng mới bỏ bê như thế, lẽ đó chị cũng đã có lắm nhiều mục kích chớ! Đờn ông đời nầy, nếu nói ra thêm lỗi với đời, chớ ít kẻ biết suy sau nghiệm trước mà thường phận mỏng-manh như chị em mình đây, hễ một lần họ đã hiến thân cho ông thần « dục-tình » thì dầu cho sắm sết bừa rìu cũng không sao lay động phương chi là những dọng than vắn thở dài, những tiếng ca than thống khóc của một đứa đờn bà bất tài như em đây thì có trông gì làm cho họ khuây khoả được! Vì có đem lời hơn lẽ thiệt mà khuyên lơn nhau cho lắm trong khi xuân tình đương đượm, ái tình đương nồng thì « lần quần như chèo đò đêm » mà họ lại còn cho là « dầu khôn cũng thế đờn bà », ấy làm thế nào tránh cho khỏi một cái cảnh-ngộ như em đó vậy? Huống nữa, chị khi cũng biết phong-dao có câu: « trăm ơn chẳng bằng hơn tiền », thế thì dầu cho em có tài hay sức giỏi, trí sáng mưu khôn, bất quá cũng phải thúc thủ mà để phó cho mấy lạo xảy vần đến đâu hay đó.*

*Ôi! Sầu cảm là một cái bịnh chung của các nhà có tư-tưởng, có học-thức, có kiến-văn, chớ không riêng gì mình em; mà thật vậy, sanh vào cái thời đợi biến cải nầy, nhân tình điêu-bạc cuộc đời éo-le, thì tài nào lại chẳng muốn mắt xanh thôi với trần ai, cỏi đời vinh nhục mặc người bôn ba . . . . . !*

*Thương hại thay! Thân em hiện nay như chiếc thuyền nang ở giữa chốn sóng sầu, gió bấc lay, gió nồm chuyển, phiêu-lưu chưa đc vào đâu nên chi có mấy lời than thân để cởi mối cảm hoài như nung như nấu, chớ không phải vì tánh hiếu danh vô-vị mà chị Giang-Thanh phải hao tổn lắm lời. Xin chị nghĩ chính!*

*Longxuyên*
*THOẠI-KIM CHÂU.*

## Cuộc lãnh đăng chung học

Những người đã dặng chấm đậu trong cuộc thi lấy bằng thành chung học kỳ 2 Juillet 1925 tại Saigon hãy đến tại sở Học-chánh Saigon dặng lãnh bằng của mình.

## TIẾP RƯỚC quan Toàn-quyền

Cuộc tiếp rước quan Toàn-quyền của các nhà trí thức ngoại chánh giới, mà bổn-báo đã đăng tin hồm rày sẽ kết-quả rất mĩ mãng. Theo như tin qua lại của quan Toàn-quyền và ông Nguyễn-phan-Long mà bổn-báo đã báo trong số trước, thì trên dặng quan Toàn-quyền nhậm lời, dưới dặng công-chúng hoan nghinh. Vì muốn cho các nhà trí-thức ở Lục-tỉnh hay trước ngày yết kiến cho có đủ ngày giờ mà lên Saigon nên ông Long có thay mặt các nhà trí-thức mà xin quan Toàn-quyền định giùm ngày, thì sớm mai ngày 17 Novembre quan Toàn-quyền có hồi đáp bằng vô tuyến điện, ngài định ngày *thứ sáu 27 Novembre 1925* đúng *4 giờ chiều*. Vậy các nhà trí thức ta hãy ghi nhớ giùm và cổ-động giúp, trong thân bằng quyến-thức dặng ngày ấy đi cho đông hầu tỏ lòng hoài-vọng của ta đối với quan Toàn-quyền Varenne, và thứ nhứt là cho quan Toàn-quyền Varenne được trực tiếp ngay với nhơn-vật xứ ta trong lúc ban đầu.

Đ. P. T. B.

# VĂN UYỂN

BÀI DƯNG HƯƠNG

Đẳng trên quãng đại rộng lòng thương,
Đệ-tử nguyền xin đốt nén hương.
Chúc được thái bình trong bốn biển.
Cầu cho thiên-hạ gặp an khương.

DƯNG BÔNG

Anh linh thượng vị ngự trên xa,
Đệ-tử phàm gian hiến tiểu hoa.
Ngưỡng vọng Cao Thâm xin chiếu cố
Ban đường Sao phước sáng muôn nhà.

DƯNG RƯỢU

Ơn trên vốn sẵn hay thi cứu,
Đệ-tử cúi xin dưng lễ rượu.
Ước giọt cam lồ rơi khắp chốn,
Thì trong dân chúng nhẹ công sưu.

DƯNG TRÀ

Giáo-Tôn công quá cả hằng hà,
Đệ-tử hầu châm cực phẩm trà
Vái được nhành dương truyền ảnh hưởng,
Nơi nơi nhuần gội hưởng vinh hoa.

BÀI TỐNG TIỄN

Hương hoa đưa lạy rất lòng thiền,
Xe hạc cỡi rồng nhẹ gót Tiên,
Năm sắc mây lành bay phảy-phảy,
Hào quang muôn trượng chiếu liền liền.

*(Nam-Cực Chuông Giáo).*

TỰ THUẬT

Hăm bảy năm trường trót trở day;
Giang hồ quảy gánh suốt đông-tây.
Đôi phen lòng dỏ hờn danh-lợi,
Lắm lúc dầu xanh thọn thảo ngay.
Non chất nước bồi dày tuế-nguyệt,
Mưa sa nắng táp sậm râu mày.
Cái thân sao lắm phong trần nhỉ!
Cầm hạc tiêu dao ước có ngày.

THOẠI-LONG

HÁT BỘ KIÊM-THỜI

## Van-thành-Bang

Của cô sáu Hồ-anh-Huê Cầnthơ hát tại nhà hát Tây Saigon, lấy tiền giúp dân bị thủy tai Biênhoa.

Tối thứ bảy 21 Novembre 1925
đúng 9 giờ tối hát

Bữa 20 Novembre có khởi sự bán giấy tại nhà-hát Tây.

## Tự-do diễn-đàn

*Bổn báo tiếp đặng bài sau nầy gởi tới xin đăng, phải quấy lẽ nào đã có dư luận, vì một bên vì phận-sự, một bên vì thể-diện, vậy trách nhiệm Bổn-báo không dự tới.*

*B. B.*

### Cùng ông Huyện-Hàm Lê-văn-Thơm, Thưởng-thọ Hàn-Lâm-bội-tinh Chủ-sự nhà dây-thép ở Vũng-liêm

Tôi mới tiếp đặng miếng giấy của ông đòi tôi đóng tiền nhựt trình. Tôi đọc xong miếng giấy rồi tôi ngẩn-ngơ cả người, thầm hỏi tôi có tội-tình chi và ông có quyền thế gì mà ông dùng cùng tôi những lời đáng-đột khiếm-nhã như thế? Đóng tiền nhựt-trình trễ không phải là một cái tội như cái đại-tội làm cho phong-hóa suy-đồi luân-thường đảo-ngược, hay là cái tánh khiếp-nhược đê-hèn, hễ oán người rơi thơ hại lén, mà ông dùng cùng tôi những lời như thế? Tôi xin chép y miếng giấy nói trên đây cho chư độc-giả xem chơi lời tao nhã của bực thượng-lưu:

« *Lập tức đem tám đồng bạc tiền nhựt-trình . . . . . tại phòng điện-tín Vũngliêm, không đặng trễ.*

*Le Chargé*

Tôi không dám cùng là dám trễ rồi ông mới làm chi tôi mà nói nghe hơi hoành-hành dữ vậy? Ý ông ghe ơi! May là tôi đây cũng không quê mùa chi lắm, may là tôi có một người anh đậm đương-đầu với ông, dám thưa ông nhiều lẫn đến quan chánh sở Điện tín, may là ông đã năn-nỉ cùng tôi một lẫn mà trả tiền đánh dây thép lại, may là chúng tôi đã làm nhiều lẫn đặng chỉ cho ông thấy rằng chúng tôi không hề sợ những bọn rung cây nhác khỉ, mà ông còn dùng cái dọng nạt-nộ ấy thì với những kẻ quê mùa đốt nát khác, cách cử chỉ của ông mới thế nào??

Ít lời vắn-tắt cho ông rõ. Tôi đang trông hầu chuyện với ông đến cùng.

Melle HUỲNH-THỊ-TRỌNG
à Vũng-liêm

# HƯỚNG TRUYỀN

MỸ QUỐC

### *Một tấc đất một tấc vàng*

Thành Nhiêu-đo là Kinh-đô nước Hoa-kỳ, ở mấy nơi phố đô hội, giá đất mắc một cách lạ lùng, một gian nhà nhỏ ở đường Broodway cách đây 10 năm, người chủ muốn bán lấy 250 000 mỹ-kim không được, mà mới đây bán được 1.000.000 mỹ-kim.

Người ta thuật rằng có một người làm giấy giao kèo thuê một cái nhà 225.000 phật-lăng một năm, rồi cho thuê lại ba gian cửa hàng và một từng lầu trên là 250.000 phật-lăng. Trong giấy giao kèo nói thuê một hạn là 21 năm, tính ra thì người ấy được lời 525.000 phật-lăng trong thời hạn ấy.

Lại có một người thuê một cái nhà đã ba năm giá là 230.000 phật lăng và cho thuê lại tới 450.000 phật lăng. Những cũng chưa bằng chỗ nầy, nơi phố thứ năm (cinquième avenue) là phố những nhà triệu phú ở, một khu đất nhỏ bề rộng 7 thước, bề dài 30 thước, tính ra được 210 thước vuông, mà có người mua tới 3.500.000 phật lăng, thiệt là một tấc đất một tấc vàng.

Thành phố Saigon ta dầu chưa sánh đâu được với thành phố Nhiêu-đo, nhưng đất cất nhà ở cũng càng ngày càng thấy lên giá, sợ một mai cũng chẳng kém gì thế, lại buồn một nỗi là chủ nhà chủ đất lại hầu hết vào tay chủ khách anh bảy, thì giá càng mắc lại càng thấy nguy cho mình mà thôi!

### *Cuộc hội nghị của các nước về khoa học địa-dư*

Đầu tháng Avril vừa rồi, một cuộc hội nghị của các nước về khoa địa-dư đã hiệp tại thành Caire, cuộc hội nghị ấy có kết quả rất lớn, 28 nước phái đại biểu đến dự. Ngày 1er Avril, 350 người dự hội có mặt tại gian phòng lớn ở kịch-trường Opéra thành Caire, do ông Pellot cựu hội-viên trường Viễn-đông bác-cổ tọa chủ.

### *Một thành phố đều dùng bếp điện*

Thành phố Tisbomingo thuộc xứ Okiahoma bên nước Hoa-kỳ được một sự tiện-lợi không đâu bì kịp là thành phố ấy sanh được điện rất rẻ tiền nhờ ở sự lợi-dụng một cái thác nước rất mạnh.

Công-ty điện-khí đặt cho hết thảy mọi nhà những lò bếp điện mà không lấy tiền, tính ra dùng điện vừa được mau chóng vừa đỡ tốn tiền hơn, dùng củi và than.

### *Câu chuyện sao Mars*

Câu chuyện sao Mars nầy bấy lâu nay các nhà thiên-văn học đã lưu ý xét nghiệm, mà mỗi nhà đều nói mỗi cách, chưa biết đâu là đích-xác. Vừa rồi một nhà bác-học người Pháp là M. J. Chauvel lại tuyên bố rằng: nếu người ta dùng những ống kính thiệt tốt mà trông lên sao Mars thì nhận thấy rằng trong một phần năm thì dài bằng hai năm ở trái đất ta, hai cực (pôles) của sao Mars đều có một chất dầu lóng-lánh bao-bọc kín-mít, mùa lạnh thì chất ấy nở lớn ra; mùa ấm thì chất ấy thâu nhỏ lại, những chất ấy tức là băng và tuyết cho bắc cực và nam-cực sao Mars. Ở trên ấy, trong những mùa tốt đẹp ấm áp, bắc-cực và nam-cực không có băng đóng như ở dưới trái đất ta, và khí-hậu cũng đã chịu hơn khí-hậu ở dưới trái đất ta.

Đều như những miền ôn-đái (Zône tempérée) của sao Mars thì không bao giờ người ta thấy những vít trắng, như vậy thì chắc không bao giờ có tuyết như những miền ôn-đái ở trái đất ta.

Mặt đất của sao Mars bằng phẳng không có núi đá và cũng không có núi lửa.

Trên sao Mars có tới 400 con sông đào thông liền các biển với nhau, lại một đều lạ là con sông đào nào cũng thẳng như tên, công-trình kiến-trúc thiệt rất khéo.

Các nhà thiên-văn-học ở thiên-văn-Đài Elagsiff tại xứ Arizona đã có chụp hình sao Mars, song những tấm kiểu hình chỉ ghi được có 40 con sông đào sao ấy. Bác sĩ Chauvel nói rằng dùng thiên lý kính thì có thể trông rõ được gấp 10 lần.

NHỰT

### *Khoản-trương đường vận tải*

Hãng tàu *Japan-Chine* đã tính khoản trương một đường biển từ Thượng-hải qua Sourabaya có ghé Saigon và Singapour.

ÂNG LÊ

Có tin ở thành Londres, cho hay rằng tại xứ Galles bị nạn vỡ đê, nước tràng ngập trôi chết hết 16 mạng.

CO-RÉ

### *Về trận lụt vừa qua*

Nhà-nước Co-rê lòng nầy hết lòng lo điều đình việc nguy ngập trong nước về trận lụt mới rồi. Người ta đoán chắc sau trận lụt có đến 12 500 người rất cơ hàn khổ sở, còn 165.000 người qua mùa đông tới đây sẽ lấy làm khốn nạn.

BẮC-KỲ

### *Trúng mùa*

Việc mùa màng đất Bắc năm nay thạnh lắm. Nhứt là lúa coi mỗi dẫng mùa lung. Cuộc hái gặt sẽ tới đây sẽ thắng số hơn mọi năm, ấy cũng nhờ có đất khai khẩn thêm. Ở các miệt ruộng không cao không thấp lúa đặng mùa lắm còn miệt ruộng gò thì có hơi thất vì bị hạn hồm tháng Juillet, còn ở miệt ruộng thấp nhờ không có bão lụt nên lúa rất tốt.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

## Cuộc xổ sổ của hội Tương-Tế

*Ngày 11 Novembre 1925*

*(Tiếp theo)*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| *200 số sau nầy trúng* | | | | 20 $ 00 |
| 953 | 12.429 | 20.199 | 34.581 | 40.663 |
| 4.629 | 12.631 | 20.683 | 34 916 | 40.740 |
| 4 857 | 12 884 | 21.482 | 35.397 | 40.926 |
| 4.893 | 13 250 | 21.892 | 36.283 | 41.224 |
| 5 315 | 13.580 | 22 970 | 36.566 | 41.899 |
| 5.710 | 14 026 | 23.645 | 36.716 | 42 320 |
| 5.854 | 14.243 | 26.702 | 36.953 | 42.669 |
| 7.304 | 14 414 | 27 032 | 37 768 | 42.710 |
| 8.225 | 14.456 | 28.286 | 38·202 | 43.003 |
| 8 647 | 15 293 | 30 591 | 39 104 | 43 716 |
| 8.721 | 15 963 | 30 797 | 39.165 | 44.310 |
| 10.076 | 16 095 | 31.043 | 39.265 | 44.424 |
| 10,196 | 16.537 | 31 434 | 39.654 | 44 817 |
| 10.602 | 16.915 | 31.955 | 39.685 | 44 863 |
| 10.733 | 18 058 | 32.192 | 39 898 | 44 980 |
| 11.064 | 18.920 | 32 366 | 40 035 | 45.145 |
| 11,591 | 19 080 | 32 828 | 40 389 | 45 474 |
| 11.818 | 19.415 | 33.221 | 40 436 | 45 520 |
| 12.281 | 19 624 | 33 367 | 40 475 | 46,576 |
| 12,343 | 20.183 | 33 822 | 40,625 | 46,670 |

*(Còn nữa)*

*Những nhà nào được trúng số hãy đến tại phòng Thương-mãi (Chambre de Commerce) mà lãnh, kể từ ngày thứ năm 19 Novembre 1925.*

## Hài đàm

Có thầy giáo kia hay ăn đồ của học trò đem cho. Hễ mỗi năm ngày Tết trò nào nhiều lễ vật hơn thì vào lớp làm chi tự ý.

Trong đám học trò có nhiều trò học hành tốt chúng song vì ít lễ hơn trò học dở mà nhiều đồ nên thường bị thầy quở phạt.

Bữa nọ tới ngày cúng ông « Thánh » chúng nó mời ta rập cùng mấy trò kia xin đậu tiền tay kẻ ít người nhiều mua lễ vật đi chung cho thầy chẳng là tiện hơn và khỏi mất công dừa bưng dừa xách.

Thầy ta liếc mắt thấy sao năm nay lễ vật ít hơn mọi năm, hỏi ra mới biết chúng nó hùn chung lại cùng nhau chớ không phải đi riêng như mọi năm vậy nữa.

Thầy ta nghe vậy buồn lòng song cũng giả ý vui mừng cười cười nói nói. Chừng vào tiệc ăn uống thầy ta mới nói cùng học trò rằng : « Nay là ngày nghỉ học lại chính là ngày lễ, vậy thầy cùng nhơn dịp nầy mà ra câu đối cho mấy trò đối lại chơi, trước là uống rượu ngâm thi, sau nữa thử sức các trò luôn thể

Song thầy ra câu đối từ chữ cho trò dễ đối, chừng hết câu rồi sẽ kết lại coi ý kiến các trò ra sao ? Mỗi chữ khá đối cho chỉnh đính ».

Thầy ta ra như vầy :— Thanh phong.

Trò. — Minh nguyệt.

Thầy. — Hòa-thượng.

Trò. — Ni cô.

Thầy. — Sơn đầu khư.

Trò. — Thủy dạ hành.

Thầy vỗ tay khen hay lắm ! hay lắm !

Thôi bây giờ của thầy cùng rập câu lại và của mấy trò cũng vậy.

Thầy. — Thanh phong hòa thượng sơn đầu khư.

Học trò. — Minh nguyệt ni cô thủy dạ hành ! !

Thầy ta giận vỗ bàn đập ghế la hét om sòm mà rằng : Bây thiệt ngu quá ! Câu của thầy ra chính ý là nói : thầy tu là nam nhân chi chi thấy gió tốt lên chót núi ngồi hứng ngọn thanh phong.

Còn câu của mấy trò thì : Minh nguyệt ni cô thủy dạ hành. — Cô vãi là phụ nhơn nan hóa tài cáng chi mà trời sáng trăng lại đi dặng trên mặt nước ?

Hồi nầy để riêng nghe hay quá bây giờ nhập lại không có nghĩa lý gì hết ! Từ đây mấy trò khá chỉnh đốn lại.

Học trò biết thầy mình chẳng chịu lễ vật đi chung nên từ đó về sau hễ mùng năm ngày Tết thì mạnh trò nào nấy đem đến mà tết cho thầy.

THANH VÂN :
PHẠM THÀNH CHIÊU

## THƠ-TÍN

*Cùng M. Trần đắc Tường Phú Lộc*

Cám ơn ông có lòng cố cập, song tiếc rằng biết ông hơi muộn rồi tại nơi đó bổn-báo đã có đặt hai người thông-tin rồi.

B. B.

## Công-văn lược lục

### *Thiên bổ*

MM. Lâm ngọc Bảy và Nguyễn văn Tỷ, Lương-y thí sai hậu bổ mới cấp bằng, đắc lịnh đi giúp việc tại Nhà thương Chợ-rẫy.

### *Trở vô nghạch cũ*

M. Lâm văn Khôn, Thơ-ký hạng 6, trước được cổ tại ngoại, nay trở vào nghạch cũ và giao tòng sự tại dinh Hiệp-lý.

### *Cấp bằng*

M. Nguyễn văn Tuy, có bằng trường Nông-lâm Bảncát, được cấp bằng chức Agent stagiaire sở Canh-nông, thế cho M. Đỗ-văn-Trung, Agent stagiaire.

M. Nguyễn ngọc Biên, Phó-tổng hạng nhứt tổng An điền (Giadịnh) được cấp bằng chức Cai-tổng hạng ba tổng ấy thế cho ông Cai tổng Nguyễn văn Tồn, từ chức.

## *Gia hạng lệ nhóm hội đồng quản hạt*

Hạng lệ nhóm Hội-đồng quản-hạt dặng gia thêm 10 ngày nữa kể từ ngày 16 Novembre 1925.

## Đông-Pháp Thời-sự

### SAIGON

#### GIÁ BẠC

| | | |
|---|---|---|
| Kho nhà nước | 14đ. | 15 |
| Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine) | 14 | 15 |
| Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de chine) | 13 | 90 |
| Hongkong et Shanghai | 14 | 00 |
| Chartered Bank | 14 | 00 |

#### GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh huấn và cất bao sẵn:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Lúa Vĩnh-long | 6$10 | tới | 6 $ | 20 |
| Lúa Gò-công | 6 45 | — | 6 | 55 |
| Lúa Bãi-xàu | 6 40 | — | 6 | 45 |
| Lúa Bảo-lộc | 6 50 | — | 6 | 60 |
| Lúa Cao-man (trắng) | 5 95 | — | 6 | 05 |
| Lúa Cao-man (đỏ) | 5 50 | — | 5 | 60 |
| Gạo thường tốt | 6 36 | — | 6 | 46 |

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp : 103 $ 50

### TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc ROUME ở Singapore sẽ tới Saigon ngày 18 Novembre.

Chiếc ENTRECASTEAUX ở Pháp-quốc đã khởi chạy qua Saigon ngày 31 Octobre.

Chiếc PAUL LECAT ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 10 Novembre.

Chiếc ANGERS ở Trung huê và Nhựt bổn bửa 27 Novembre qua tới.

Chiếc AMIRAL PONTY ở Bắckỳ bửa 22 Novembre vô tới.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc PAUL LECAT sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn tới ngày 21 Novembre.

Chiếc AMIRAL PONTY bửa 26 Novembre sẽ chạy qua Pháp quốc.

Chiếc ANGERS bửa 30 Novembre sẽ chạy qua Marseille.

Chiếc CLAUDE CHAPPE bửa 30 Novembre tới 5 giờ sẽ chạy đi Quinhơn, Tourane và Haiphong.

## Vungliêm

### *Cái nạn góp tiền chồ*

Nguyên tại chợ Vũngliêm có tên chà mua chợ, nhưng luật góp làm sao tôi không thấy mà nó cứ góp nặng nề lắm, như ai bán 1 buồng cau chừng 0$10 thì bọn nó góp 2 chỉm, cũng là con nít bán rau chiếc chừng 8 chỉm thì nó cũng góp 2 chỉm, rau hành gì đem ra bán chừng 0$15 thì cũng phải góp 3 chỉm, còn như ai có nói góp mắc hay là nặng quá, thì bọn nó là người Annam cứ việc lấy thúng rổ của người bán đem đi cuốc khác, chừng nào đem tiền góp đủ số của nó nhứt định, thì nó mới trả thúng lại cho, bằng không ai nán nỉ gì cũng không dặng.

Tội nghiệp thay, tôi thấy lấy làm đau xót cho những người buôn bán, sợ e anh chà nầy còn góp chợ Vũngliêm chừng nào thì ả : chợ phải hư nát.

Trước cúi xin quan lớn Chủ-tỉnh Vĩnh-long, quan Chủ quận Vũngliêm và thầy Cai tổng Hinh-trung, 3 đấng rất công bình chánh-trực đem đạ nhơn từ mà ghé mắt giùm cho chúng dân nhờ, bằng quan lớn, quan quận và thầy Cai không ghé mắt, thì dân ắc làm mọi cho anh chà mà thôi.

Đau thay ! mong thay !

Một người đi chợ thấy tạng mắt hoài.

Lê-trung Ngôn

## Phuoclong

### *Vì đâu nên nỗi*

Thầy Trần-văn-Hiền, Thông-ngôn điền tín mới dời lại Phước-long chừng nửa tháng nay thế cho thầy Lương-Kiểm đi nằm Nhà thương dưỡng bịnh.

Chẳng biết vì đâu, mà hồi 2 giờ chiều ngày 12 Novembre 1925, thầy từ biệt Phước-long, chẳng thồ thề cùng ai, đánh một mình bờ bụi chòng gai lần bước, hay là thầy giận bấy tình đời yêu nghiệt gieo chi cái bịnh hiểm nghèo ?

Nếu sự nghe không lầm, thì chẳng qua ngọn đèn xanh leo lét, trận khói tương bùng, tiếng súng cồn con, mặt tình vui chơi cho thỏa chí

Lại còn lại thêm cho ba lá bài Tây « cũng vì chộ hai biện đi bỏ cần » sanh với tử có hai đàng

Ôi ! Sanh dân chưa thấy mà tử nó lại theo mình, nên thầy ta mới dụng tam thập lục kế vỉ đào vi thượng.

Tiếc thay cho thầy tuổi trẻ, mà lầm lạc trong đường đời, ấy cũng một gương để cho bạn thanh niên soi lấy.

Kiến-Trung

## Phuloc

### *ĐÁNG KHEN THAY*

### *Một vị giáo viên dạy tại trường Phú-lộc*

Tục ngữ có nói : không thầy đố mầy làm nên, ấy là một câu nói rất thâm trầm đích đáng. Ai là người có lương tâm lại chẳng nhớ đến công ơn cực nhọc của ty giáo-huấn đã hao biết bao nhiêu tâm huyết ruồng dường mở nẻo đào tạo các bực trí thức anh tài cho nước nhà. Thật vẻ vang thay ! Quí trọng thay !

Như hiện nay thầy Giáo tập Đỗ-phước-Lâm dạy tại trường Phú-lộc hồi năm 1918 đến bây giờ tính có trên 7 năm rồi, thầy hằng chuyên lo phận sự cần siêng dạy dỗ trẻ em, và thêm tánh thầy vui vẻ khoan hòa nên các trò đều yêu vì kính mến thầy lắm. Thường mỗi năm đến kỳ thi buộc bourse familiale tại trường tỉnh Soctrang, thầy chọn học sanh của thầy đem đi thì đều đặng chấm đậu tất cả, thật là hạnh phúc cho các trò nghèo nàn biết bao, cốt nhờ ơn thầy tận tâm giáo hóa, nên các trò mới kịp bước lên con đường sáng lạng như vầy. Rất đáng khen thay !

Còn ngoài ra sự dạy học, thầy đối đãi cùng viên chức và các bậu bạn một niềm hòa nhã tín nghĩa vẹn gìn, dầu giàu nghèo sang hèn gì thầy cũng hết lòng chuyện vãn vui chơi, chớ không hề tự kiêu tự đắc, bởi thế nên trong làng ai cũng đều yêu chuộng ngợi khen thầy luôn. Vậy ngày hôm nay tôi xin thay mặt cho bang phụ huynh của các trò học tại trường Phú-lộc tỏ đôi lời cảm tạ ơn thầy, và chúc cho thầy chỉ nhựt cao thăng hoạn đồ chông bước.

Và ước ao rằng : quan Đốc học xét đến công cực nhọc siêng năng của thầy Giáo tập Đỗ-phước Lâm, hầu xin cùng quan lớn chánh chủ-tỉnh Soctrang ban thưởng cho thầy một vật chi xứng đáng, trước là dục lòng người làm việc, sau treo gương tốt cho quí vị giáo viên soi.

Rất mong lắm thay !

Vinh-Hoa à Phú-lộc

### *Cuộc chơi lễ tại Phú-lộc*

Hồi 6 giờ sáng ngày 11 Novembre 1925, tại dinh quan Chủ quận Phuloc khởi sự chơi lễ « Đinh-Chiến » có đốt 20 cây pháo điền lớn nổ vang rền, kế đó có học trò trường Phuloc, học trò trường Xamau và các trẻ đều tề tựu đến dặng tranh đua những cuộc chơi, cả thảy học trò đều mặc một thứ áo trung trắng cục tay, quần culottes trắng, dầu đội kết xanh, duy có học trò trường Phú-lộc cột dây lưng nhiều đỏ còn học trò trường Xamau cột dây lưng nhiều xanh mà thôi.

Trước hết bày cuộc chạy đua, rồi kéo dây, nuốt nhợ, nhảy bao, thí su, thả vịt vân vân... mà nhứt là cuộc tranh nuốt nhợ coi vui lắm, ai thấy 2 cái miệng của chúng nó nhai nuốt đồ đều chng bắt nực cười nôn ruột. Qua đến hai giờ chiều bày đua xe máy, đua ghe, học trò tập thể thao, đến 7 giờ tối có đèn và kèm có nhạc Triều-châu đi theo đánh giúp vui nữa, bởi vậy nên ngày 11 Novembre 1925 tại quận Phuloc quí ông quí thầy, nam thanh nữ-tú đều đến xem coi rất nên đông đảo, dường như một chỗ phiên ba đô hội, may thay ngày đó không mưa to giông lớn nên bà lãnh quận Phuloc đều được toại lòng vui chơi tất cả. Cuộc chơi lễ đây, tuy không lấy gì làm lạ song cũng là một cuộc vui nhứt tại quận Phú-lộc vậy.

Vinh-Hoa

### *Tin mừng*

Chẳng có chi cho tôi lấy làm hân hạnh bằng được tin mừng rằng : bửa 1 Novembre 1925 thiếm của tôi là nội trợ của M. Lê-văn-Trước, Giáo học đương dạy tại trường Lịch trà Soctrang mới hạ sanh được một trai rất phương phi mỹ danh Lê văn Hà.

Vì tình sư đệ, vì nghĩa thầy trò nên tạm đôi hàng vào bảo hầu chia vui cùng thầy tôi, sau cầu chúc cho thiếm tôi với đứa nhỏ mạnh lành.

Nguyễn-lục-Trước
Phú-lộc

## Camau

### *Ý thế hiếp người*

Từ bao giờ đến bây giờ cái quyền nó vẫn mạnh, vẫn cứng, vẫn hùng hiếp những kẻ dưới tay luôn...

Câu chuyện ỷ mạnh hiếp yếu, thường bằng có trên tờ báo mà những kẻ cáo mượn oai hùm không bỏ. Mới đây tại chợ Camau có một thiếm thông ỷ quyền chồng hay hà hiếp nhiều người vô cớ, mà nào ai dám nói, dầu ức trí lắm, có đến cô thưa, thì bằng bị quở bị phạt nên phải ép lòng mà chịu.

Nghĩ thật là oai, nên thiếm đánh người một cách coi rất tự do. Một hôm thiếm nghi cho chồng thiếm có trăng tình giò nghĩa cùng một ả kỹ nử, nên chi bầu máu ghen của thiếm vội sôi, nên xua tay đánh dập ả dọng Hoạn-Thư, đánh cho đến ả kỹ nử kia phải bị bịnh. Lúc thiếm đang trổ tài sư tử hống, thì thầy lại khòm lưng chống nạnh tọa thị cho vợ đánh người, ôi ! thế thì oai quyền đến đỗi, Khi bắt đến cô thì lại xử huề vì thầy là Thông-ngôn...

Kể từ ngày thầy đổi xuống đến nay, thầy làm lắm sự tồi tàng, nào dung túng cho vợ đánh người, nào nuôi bọn buôn hương đặng rủ anh rủ yến, nào tụ tập bọn đồ bác mà khuấy rối xóm làng.

Mong sao bài nầy mà thấu đến tai quan Chủ quận, cùng quan Phó, hầu để ý giùm cho những kẻ ỷ quyền hiếp yếu.

May lắm thay !

Búp-sen-Nỗ

## Soctrang

### *Hoa rơi giữa dòng*

Ngày 9 Novembre 1925 lối 7 giờ tối có mười Hiếm 17 tuổi ái-nử của ông Lê-quan-Lỗi chủ nhà Lê-quan-khách sạn ở nơi đường Đạingái vì cơn giận dỗi dành đem vòc ngọc mình vàng nhảy xuống sông tự tử nơi cầu quay kinh Maspéro (Soctrăng). Hỏi lại ông bạn nói, lúc có khách đến ăn uống trong nhà, thằng bồi làm việc nhà không xong lịnh ái nử rầy nó, nó chẳng kiêng, lại còn thưa với 2 vợ chồng ông bạn, bà hàm cô rằng sao lại có khách khứa mỗi khi đến nhà thì cô rầy rà, vậy để khách về rồi mầy sẽ coi tao. Cô mấy lời hăm dọa đó, chưa tan khách thì cô Hiếm giả chước để đi ra chợ kiếm mua một mớ cải Salade, lại có dắc một đứa em gái chưng 8 9 tuổi theo, khi ra đi thì Hiếm lấm túi đi, khi tới Cầu quay, thì biểu con em về nói lại với ba mà để cho chị tự tử cho rồi. Vừa dứt lời thì Hiếm nhảy xuống sông, con nhỏ la lên, thì thiên hạ tựu đến đông đầy, mà chẳng hề thấy ai nhảy xuống mà cứu nó chỉ đứng coi. Chờ chi lúc nọ có ai nhảy theo cứu nó thì nhẹ dạng. bởi lúc nó trầm mình thì nó có trồi lên bụp xuống 2, 3 phen. Ngĩ giận thay cho hạng người gì mà vô lương-tâm, đành để vậy mà coi, còn chiếc ghe bầu nào đó đậu trong bờ cũng đành nhắm mắt không chịu chèo ra mà vớt, thiệt đáng sĩ thay ! Đâu chừng hơn nửa giờ đồng hồ, thiên-hạ thôi nó nức, coi lại thì tính những người đứng coi mệ tuổi, chẳng thấy ai bài biểu gì, duy có một chiếc ghe đó một ít người đương thả nhợ câu mà đó kiếm thây, lúc đó nhợ câu mắc kẹt bỗ lên nói giống gì nặng nặng, kêu người lặn mà chẳng có ai, ông bạn tôi có nói nếu ai xuống lặn đem lên thì thưởng 50$ mà cũng chẳng ai rục-rịch, tôi vì tâm tánh của tôi, lật đật thay đồ tây phục nhảy dại xuống làm gương cho những kẻ đi coi họa có ai cang đờm lặn giùm, ôi thôi trơ mắt nhìn, chả thấy ai, nghĩ thiệt buồn cho nòi giống mình, chết ai nấy chịu. Đó kiếm hồn lâu cho đến 12 giờ khuya mà không gặp tử thi, đến khuya 4 giờ sáng tử thi lờ lờ nổi lên, vớt đem về lo tâu liệm, chôn ngày 10-11-25.

Tôi còn nghe lời đi-nghị của người đồn đãi, song kỳ nầy tôi dở lời bàn thêm không được ; để kỳ báo tới tôi sẽ đem vỡ hiến cho độc giả

Nguyễn-hoài Trang

### *Ngỏ cùng quan chánh chủ tỉnh Soctrang*

Xin quan lớn ghé mắt cho dân trong châu thành nhờ, vì từ hôm ngày 1 Novembre 1925 tới nay, trong châu thành từ nhà máy ông mấy thầy cho đến nhà buôn bán đều không có đèn điển, vì máy đèn hư sửa chưa rồi, duy có nhà của các quan Langsa và nhà thương có đèn mà thôi, mà mấy ông mấy thầy và mấy nhà buôn bán đều vui lòng đốt đèn dầu lửa, song có một đều ức lòng nên cầu xin quan lớn lấy lòng nhơn đức mà phân giùm cho tôi con dân nhờ.

Vả máy đèn nầy khi trước của M. Messner tạo lập ra, sau nầy để lại cho làng Khánh hưng cai quản đã hơn 3, 4 năm nay, mà từ ngày máy đèn hư trong châu thành không có đèn, cho đến đổi Hương chức làng và mấy ông mấy thầy làm việc Nhà nước, của phải đốt đèn dầu lửa, trừ ra có một mình nhà thầy Huấn làm việc nhà đèn ở phố của Bà Phủ An có đèn điển mà thôi.

Chẳng rõ cớ chi trong châu thành ai ai đều đốt đèn dầu lửa đã hơn một tuần lễ nay rồi, mà có một mình thầy Huấn có đèn điển hay là thầy Huấn có quyền hơn Hương chức làng, thầy Huấn đốt đèn điển không có trả tiền, mà lại có đèn, còn mấy ông mấy thầy và Hương chức làng đốt đèn có trả tiền, mà không có đèn.

Trừ ra nhà các quan Langsa và nhà thương như trong châu thành không có đèn điển trong một năm đi nữa, thì ai ai cũng chẳng kêu nài chi, duy có một đều chẳng rõ cớ chi có một cần phố ấy có đèn điển cho tới nhà tiêu, nên rất ức lòng, lại còn một đều rất buồn lòng, vì thầy Huấn đi tới đâu còn khoe rằng : nội Soctrang có một mình nhà thầy có đèn điển mà thôi. Nếu vậy thì M. Parot là người coi về nhà đèn, muốn cho nhà nào có đèn thì cho sao ? Hay là thầy Huấn có quyền tự do trong nhà đèn của làng chăng ?

Điều thứ nhứt là mỗi tháng thầy Huấn đốt đèn điển khỏi trả tiền, lại có quyền hơn chủ nhà đèn nữa.

Mong rằng quan lớn ghé mắt, thì dân sự trong châu thành đều đội ơn đức của quan lớn.

Một người ở trong châu thành.

## Longxuyên

### *Hỉ tin*

Tôi lấy làm vui mừng mà hay tin lành rằng M. Trần-văn-Thì, Commis Tòa bố Longxuyên sánh duyên cùng Mlle Nguyễn-thị-Đông là lịnh-ái Mme veuve Nguyễn ngọc-Châu ở Định-Yên (Longxuyên).

Vì tình liên hữu, nên tôi có dòi lời trân trọng chúc cho vợ chồng mới :

Loan phụng hòa-minh, Bách niên túc ước.

NGUYỄN-HỮU-THUẬT
Agent des M. F.
cung-bạ

## Nam-kỳ Khuyến-học hội

*Một bổn tập chí vô hạng (Bulletin non périodique) của hội Nam-kỳ Khuyến học, đang gởi in tại nhà in ông J. Viết, chẳng bao lâu sẽ xuất bản.*

*Trong đó có nhiều bài hữu ích cho học trò và cũng hữu ích cho người lớn :*

*Sử-ký nước Pháp*
*Sự tích Hậu-Quân Võ-Tánh.*
*Rài Khoa-học v. v.*

*Người nào có cần dùng hãy gởi thơ cho phó Hội-trưởng Nam-kỳ Khuyến học, là M. Trần-quang-Nghiêm số nhà 200 đường d'Espagne, Saigon.*

## Muốn bán

Một cái xe *Limousine* hiệu *De Dion Bouton*, 10 mã lực còn tinh hảo, đẹp đẽ lắm.

Ai muốn mua xin gởi thơ hay là lại nhà hỏi ông *Nguyễn-thanh-Liêm*, chủ nhà máy, Bureau 52 rue Pellerin Sai gon.

## Quảng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang dặng rõ : Nhơn vì ông Trần quang Nghiêm mắc bận nhiều công việc nên đã sang *Lục tỉnh Khách-lầu* lại cho tôi là *Nguyễn-văn-Ngọc* dit *Chín Tửng* kể từ ngày 1er Aout 1925 Chúng tôi đã sửa san phòng vì lại sạch sẻ tinh khiết sáng láng và mát mẻ lắm. Nhưng bởi đều dễ sai khiến, quí khách sở được vui lòng chẳng sai.

Vậy xin kính mời lục châu quân-tử khi có dịp đến Saigon ghé lại *Lục Tỉnh khách lầu* tạm nghỉ, chúng tôi rất đội ơn vô cùng.

*chủ nhơn*

LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU

202 d'Espagne Saigon
kính thỉnh

## Muốn bán

Một cái xe hơi hiệu *Delahaye* 10 ngựa kiểu xe kiến (Limousine) số xe gần tới số 4 ngàn, có đồ phụ tùng đủ, áo nệm mới tinh hảo, chạy 100 ki-lô mết hao 12 litres săn.

Xin do nơi Bổn-quán.

## Kính cáo

Tôi chuyên ròng nghề sửa các thứ mà móc mà nhứt là sửa tủ sắt thì thiện nghệ hơn Cách tôi sửa đây không phải tháo cạy ra cũng khoan lỗ như thợ khác chỉ cứ mần chuỗi mà mở thôi.

Tủ sắt bất câu hiệu nào hoặc lộn chỗ, mất chìa khóa hay là khóa liệt đều sửa dặng cả.

Lại tôi cũng có làm đủ các đồ sắt như sường nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân..

Kính xin quí vị có cần dùng làm đồ sắt hoặc sửa tủ-sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại nhẹ.

ÂU OC cẩn khái
*95 Bd. Charner Saigon*

## Tiệm đèn xanh

Ai còn lạ gì mà không biết tiệm đèn xanh tại Chợ mới Saigon dãy chà bán vải là tiệm Chiêu Nam Viện ! Tiệm nầy bán thiệt rẻ không đâu sánh bằng, ấy là nói chuyện bán lẻ, chi như bán sỉ thì lại có huê-hồng rất cao. Bởi vậy mới dám đại thinh rằng :

Cùng một giá thì hàng của CHIÊU NAM VIỆN tốt hơn ; cùng một thứ thì giá của CHIÊU NAM VIỆN rẻ hơn.

Kể nhơn ít món hàng chớ không thể biên ra đây hết được :

Máy hát cứ 23 $. 32 $ 43 $ đĩa hát cải lương, đĩa hát bội, đĩa Quảng đông đĩa hát Thổ ( Caomên ) áo mưa cao su 10 $. 12 $, 16 $. bân gabardine 14 $ 23 $, khăn choàn bằng laine 2 $ 80, bằng tơ 5 $ 50 khăn đóng bằng nhiễu bombay 2 $ 50, 3 $ 00 ; nón nỉ bia lớn 3 $ 80, 4 $ 50. 6 $ 00 bia nhỏ : 3 5 $, 5 $ 50, đồng hồ đồ kiểu như kiểu nhà thờ : 44 $ 50 $. 52 $ 55 $ 58 $. 60 7 đồng hồ reo hiệu tây 2 $ 50 hiệu Huê kỳ đánh thức 15 hiệp hay một hiệp 7 $ thứ thường 3 $ 40 thứ coi ban đêm được 4 $ 90, đồng hồ bỏ túi bằng vàng huê-kỳ bảo lãnh 5 năm 7 $, bằng loại kim trắng chạy 8 ngày bảo lãnh 8 năm 8 $ đồng hồ đeo tay bằng vàng Huê-kỳ hiệu CAR 8 $, 10 $, bằng loại kim trắng 10 $ ; đèn rọi bỏ túi có pile sáng 1 $ 80 2 $ 20 2 $ 50 Pile riêng 0 $ 40 một cái ; chỉ may máy hiệu đầu ngựa không bán lẻ 2 một lố, vân vân còn hàng lụa thì tùy theo giá chợ thơ và mandat thì đề cho

PHẠM VĂN NGỌC

Directeur de la Maison CHIÊU-NAM VIỆN, 56 rue Viénot Saigon
Téléphone 566

## Đã mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy dặng rõ : Tại đường Amiral Courbet số 43 Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-Châu khách-lầu, có tiệm may Đoàn-thành-Tạo may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại khéo, chẳng dám sai lời, xin mời quí ông quí thầy dời gót tới may thử một lần rất cám ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Nay kính

*Chủ-nhơn* : ĐOÀN-THÀNH-TẠO

## Bánh Quốc-nử

Bánh Quốc-Nữ là bánh của gái nhà Nam làm, rất ngon và thơm, dùng không phá bụng, có vô hộp từ tế theo ách Âu-Mỹ.

*Có trữ bán tại :*

Bếntre : tiệm M. Lâm-v-Tứ, đường Interprète

Bạcliêu : nhà hàng Tất-Xương của M. Trần-q-Thế

Sốctrăng : tiệm M. Hồ-ngọc-Quí

Sađốc : tiệm Tấn-Phong Quai Tấn-phú-Đông

Longxuyên : tiệm Tấn-Hiệp phố của M. Ngô-văn Dự

Tràvinh : tiệm épicerie Hộng-Tế

Longmỹ : tiệm M. Nguyễn văn Ngô-

Bảiràu : tiệm épicerie Thái v Xuân

Cầnthơ : tại Trung Châu Lữ Quán và tại tiệm ông Vỏ-hiếu-Đễ.

Chợlớn : tiệm M. Lô-v-Ngữ 310 rue des Marins và tiệm Minh phát Thành rue Tổng đốc Phương

Saigon : tại Au Tisseur 82 Boulevard Bonnard, và máy nhà ngũ lớn

Kính xin quí ông quí bà mua về dùng thử, giúp giùm công nghệ gái nhà Nam được mau thạnh phát.

Mlle NGUYEN-THI-THÂN
*13 Rue Larégnière.* — SAIGON

## Rọi hình cho trẻ nhỏ xem

*Tại Guignol, ở góc đường Blancsubé và Marc-Pourpe*

CHƯƠNG TRÌNH

*Ngày 15 và 19 Novembre 1925*

1· Eclair Journal n· 10 (1925.)
2· L'aide des Colonies à la France (1re p.)
3· Les deux portefeuilles (1re p.)
4· Dans le monde invisible.
5· Pathé Revue N· 51·
6· Bébé fait une faute d'orthographe

MỚI KHAI TIỆM

## Annam bán ròng hàng

*Bombay thượng hạng*

Tiệm M. François Sự,

bán hột xoàn 76 Rue Vannier lối giữa dãy phố Chà-và bán vải chợ cũ Saigon. Nay chỉnh đốn lại rất huê lệ, bán hàng Bombay ròng *Thứ nhứt hạng* hàng lạ mắt, quyết tranh giải nhứt ở chợ-cũ.

Còn nói gì hột xoàn lối đầu tháng Novembre nầy thì tàu lại sẽ có đủ thứ hột cật kỳ tốt.

Bổn hiệu đã dẹp hết đồ xấu ; quyết bán đồ *thượng hạng*, chuyên môn *hột xoàn* và *hàng bombay*, nên xin mời quí ông quí bà nghĩ tình đến viếng một phen tôi sẽ hết lòng hoan nghinh.

FRANÇOIS SỰ

*Chủ tiệm hột xoàn và hàng Bombay*

76, Rue Vannier

CHỢ-CŨ SAIGON

## H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU.
Số nhà 33 bis, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁC, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI VỊ, RƯỢU TIÊU-BỔ

## Tiếng gọi dàn ! !

*Là quyển sách có giá trị nên mua*

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy-Liệu, Đông-Pháp thời-Báo.

Tôi mới dựng nên một nhà ngủ rất phải cách vì là trước khi cất nhà đã có vẽ họa đồ đặng làm phòng ngủ, nên phòng vì mỗi căng mỗi phòng rộng lớn tinh khiết theo cách vệ sanh: giường mùng, ra, nệm, gối, bàn ghế mới tinh hảo, chỗ rửa mặt, phòng tắm, phòng tiểu đều có máy nước chạy.

Kính mời quí ông quí bà có dịp đến Saigon xin ghé lại TÂN-HÒA-KHÁCH-LẦU tại đường Boulevard Bonnard số 88-90 ngan gare xe điện khi chợ mới Saigon mà nghỉ thử một lần thì rõ lời tôi bố cáo đây chẳng sai.

*Chủ Tân-hoà kính thỉnh* LÊ-VAN-LỘC

Công-ti Quản-hạt đại-thương

*Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan*

# Grands Magasins Charner

SAIGON

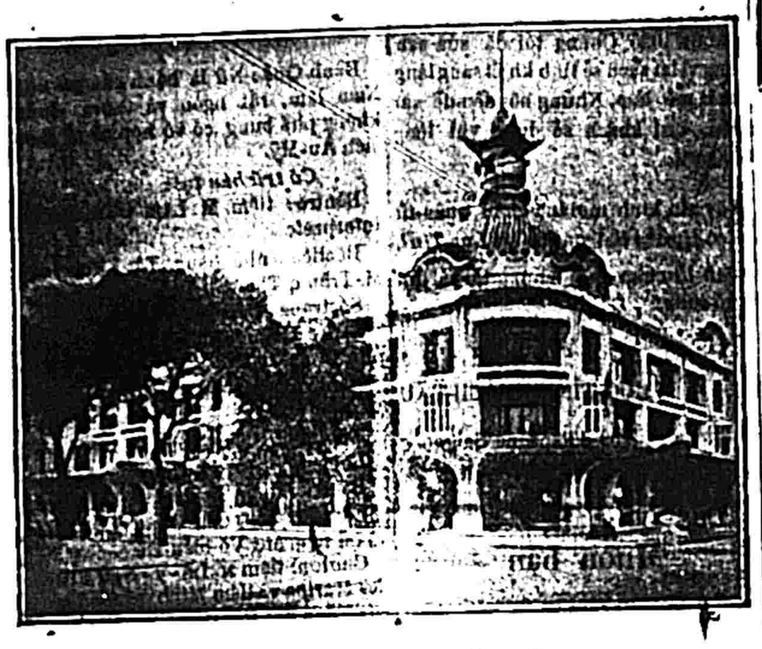

Súng ống và thuốc đạn

*đủ đồ phụ tùng sẵn bán*

Bao súng, da vàng tốt nhứt hạng, quai xách da láng, có khoen ống khóa, dây đay bằng da mềm 85 quan.

Đây đựng chim, bằng bố giền da, có túi trong, và 10 lỗ nhét bi, 1 cái túi bố, 2 túi lưới, dây mang bằng da mềm 45 quan.

Dây nịch đựng bi súng, da vàng có giền, có 20 lỗ đựng bi, chỗ gày ma xi-kền 18 quan

Súng *Hamonerless*, lòng kền, có hai chốt gây, có giấy chứng thiệt tốt, 650 quan

Cỡ 12 và 16

*Hãy xem cuốn mục-lục riêng về súng ống thuốc đạn*

Phòng gọt móng tay — Phòng trà — Quán rượu điệu Huê-kỳ

Có nhạc: (*Thứ năm từ 16 h. 45 tới 18 h. 45.*) (*Chúa nhựt từ 9h. tới 11 h.*)

NÊN THỬA DỊP BẠC LÊN CAO

Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu

Điện-tín: MAGCHARNER — Dây thép nói: Nói lại sở quản-lý số 143 / Nói lại sở buôn-bán số 504

Thùng thơ số 528

# WASSIAMULL

*Tiệm Bombay môn bài số 34-36 đường Catinat*

Gần nhà bán thịt Guyonnet phía tay mặt

Có bán đủ các thứ hàng như là: dù, khăn, đủ màu đủ kiểu, sô, tô, gấm vóc, lụa, cẩm-nhung, sa-tanh, nhung, nỉ, lọc-soạn, hàng tây, cẩm châu, lọc soạn bắc thảo, cẩm cuốn hay là lọc soạn điền-khí.

Mua bán thật thà không thách cao thấp, bổn hiệu dám chắc nếu quí khách mua đồ của bổn hiệu thì khỏi sợ lầm, tốt xấu bán theo giá, và hàng mỗi kỳ tàu đều có đồ mới chở lại luôn luôn.

Kính mời quí cô quí bà có dịp đi đường Catinat ghé lại tiệm tôi coi ngắm chơi, dầu mua hay không chúng tôi cũng vui lòng tiếp rước.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM — LE-VAN-BEN — CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

*17-19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)*

## Trần-quang-Xuân

*158, rue d'Espagne Tại chợ mới Saigon*

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ:

Giày dép Bắc-kỳ

Đồn điền bố túi, và xách đi rọi.

Plies tại lò bàn Tây mới gởi qua thật tốt.

Mũ nỉ trắng và đỏ thật lòng trừu nhiều thứ.

Áo mưa caou tchouc và gabardine đủ cỡ.

Khuôn đồ hình, đồng hồ, đồ aluminium.

Ghế Thonet và các đồ tạp hoá v.v..

Giày dép thì có tiệm đóng tại Hà-nội, còn đồ tây thì mua thẳng các lò bên Pháp quốc, nên bán giá nhẹ.

## Phạm-quang-Nghiêm

*Commerçant Ômon*

Buôn bán hơn 10 năm rồi thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại lý hãng dầu lửa Asiatic.

» Đại-lý hãng rượu Binh-tây.

» Đại-lý nhà thuốc tây Pharmacie Centrale.

« Đại-lý nhà bán bột xoàn J. Giuntoli.

Có trữ dầu săng *Shell*, dầu lửa hiệu *con sò*, dầu nhớt hiệu M. C. C. đèn *TITO LANDI*; đèn thắp dầu săng có chạy dây như đèn điện; hàng Tàu, hàng *Bắc* các thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

NAY KÍNH

## Ít được vậy!!.

TIỆM NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU ở tại đường A-MI-RANH CUỘC-BE Saigon là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ. Mỗi mỗi đều thanh-khiết phòng tho rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

*Boy sốt sắn dễ sai biểu.*

*Chủ khoan-hòa sẵn lòng giúp qui khách trong mọi đều sở cần.*

Thiệt vậy. Qui vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU đều được như ý cả.

LÂM-VĂN-...

*Kính mời.*

## Muốn mua hàng hóa cho rẻ hãy tìm đến cho gốc

Kính trình qui vị Lục-châu. Ngôi hàng chúng tôi mở ra được một năm nay chuyên riêng nghề mua hàng hóa bên Pháp quốc về bán sỉ lại cho các tiệm buôn. Chúng tôi làm Đại lý hãng Lafayette và nhiều hàng khác bên Pháp quốc. Nhà hàng hóa của chúng tôi sẵn đây toàn là nơi các lò xưởng bên nước Pháp chở chẳng phải mua của mấy tiệm nhỏ, vậy nên tự nhiên giá phải rẻ hơn các nơi.

Chúng tôi lại đứng trung ương người mua và người bán, món nào nơi đây không có thì chúng tôi mua giùm giá cũng nhẹ lại tính chút ít huê hồng mà thôi.

Vậy qui vị muốn sỉ món chi về bán lại xin đến chúng tôi, hoặc viết thơ hỏi giá cả hay là gởi kiểu hàng đến thì chúng tôi sẵn lòng nồi đáp.

Nay kính

AU REVEIL

281 Rue des Marins Cholon

## Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quán-tử, cho giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ưu ái chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, cũng thấy thu tuổi trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu đãi quí khách.

Vì thành quyền tuổi cùng lẽ cùng mệnh nên chi phần đông trong quí khách đến muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi vậy cho nên nó, phòng cùng ngày xem thành ra ít, khó nỗi hết đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiện là:

1° Hàm-Thành Khách-Sạng ở đường Catinat-Grimaud số 21 và 23;

2° Hàm-Trung-Khách-Sạng đường Alexandre-Lavrainc số 103 và 105;

3° Hàm-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 10 và 12, đều thể thêm rộng chỉ mạnh sẽ, ngõ hầu khiết phép tiếp lòng hoài cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần nơi bến Saigon-Mytho Khánh-tuyn, xuống tàu xe rất tiện mấy rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính

Quảng-đức M. Long

## THI-THO'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo

*N° 15 rue Sabourdin Saigon.*

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyễn tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là con kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu hiện thời, những là: trâm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nút áo, vòng đeo, kiềng, nao bạng, nao đệt, đồng chiếc v... v... Đồ thợ theo hiện-thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn đóng món chi của đời gởi đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà đặng mua chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà đặng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier 15, rue Sabourdin SAIGON

# A. DENHOLM

*N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38*

SAIGON

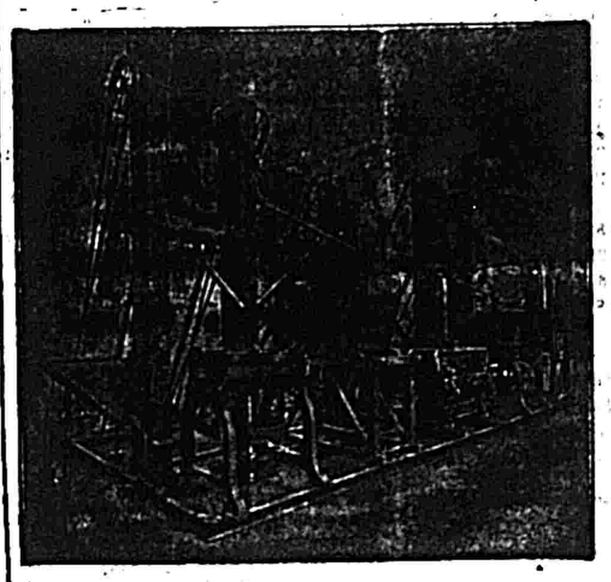

MÁY XAY LÚA GẠO

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TEUR NỔI SO-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

# MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng: ở CARILLON WESTMINSTER đồ thứ đẹp lắm. Có bán máy bát xoàn và kiềm, đồ kiểu, máy thật tốt, và có trữ đủ hết cái lương nhiều bài bản. Cũng có trữ nồi Casque hiệu «COQ GAULOIS» thật nhẹ thật khéo, và «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, có những đồ bằng pha lê như bầu đựng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bàn cho thợ đàn, hạng Huê-kỳ, chưn cẩm thạch, cao có thấp có, có hoa li da tây, có đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và trái quít, cây rất đáng giá mấy mươi bạc, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giày tây hiệu «ÔNG CỌP» là thứ giày của hãng *Richard* bán lúc trước, có áo sơ mi, cols, régates, nouds, vớ tơ vớ chỉ, đủ các thứ màu, lại có biểu thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C A P, là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết, vì nó chắc mà nhẹ, và giá mỗi cái có 488 thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghênh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN

*số 54 đường Viénot*

giáp phố Chà bán vải ngan Chợ mới Saigon

## TRAN-LONG

TIEM ĐÓNG GHẾ MÂY

BOTINIER

Réparation des Raquettes

*Rue Turc n° 14*

*SAIGON*

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa, ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thức, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa vá mây, đồ đánh trái lăng giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi vui lòng tiếp đãi.

Trần Long. *Cẩn bạch*

## Duy-Xuân ăn quán

*Tại đầu cầu sắt Sadec*

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, cách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v... v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, cao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy Xuân ăn-quán,

kính mời.

ÁI-TÌNH TIỂU-THUYẾT

## GIỌT LỆ TƯƠNG-TƯ

*(Đoạn trường khách dịch thuật)*

*(Tiếp theo)*

Từ ấy trở đi, ta dầu còn mang chút sống thừa, nhưng ở trong đời mà chẳng khác gì bị đày ở giữa chốn sa-mạc, chị em thương tình nhiều khi đến rủ đi chơi, song ta rằn rỉ không muốn đi, vì chị em ai cũng có chồng cả, ta trông thấy làm gì cho đau lòng. Ta nói thế là tủi thân mà nói, chớ chẳng phải có ghen gì với chị em vì cái thân vô phước nầy, ông trời đem đày ra đời, bao nhiêu những sự đau đớn thảm thương đã một mình chịu cả, còn muốn chia phần cho chị em làm chi, chỉ cầu xin ông xanh kia soi thấu đến một tấm khổ tâm nầy là đủ. Nhưng chẳng hay trời cao lộng lẫy nỗi nầy có biết cho chăng?

Người ta thường nói trong khoản trời đất nầy, không cứ loài người mới có tình, đến cả hoa mùa xuân, trăng mùa thu, chim bay cá lặn, cái gì có hình là đều có tình cả, ngay đến gỗ đá cũng chưa chắc đã là vô tình. Duy chỉ có một điều rằng: tình đi tới đâu thì oan nghiệt theo tới đó, một cơn mưa gió, đập nát cả hoa; một đám mây mù, phủ kín cả trăng, người đời ai cũng thấy cả. Ta chỉ nguyện rằng cái thân ta đã đến thế nầy, thì bao nhiêu mưa gió, bao nhiêu mây mù, cứ dồ trút vào một mình ta, ta cam lòng chịu cả, để cho trăng kia vẫn sáng hoa nọ vẫn còn, khỏi phải cái cảnh huống nào nùng thê thảm, thì ta đây cũng được vui lòng! Song le trời xanh kia có chín theo thế đân, bao nhiêu những việc hửu tình, thì đều trêu ghẹo mà phá hại cho tới cùng, cho biết cái câu: « tình là dây oan » quả có thế thật!

Kìa kìa tấm kiến kia vốn là một người bạn nhứt sanh tri kỷ của ta đã bao lâu nay, hình đâu bóng đấy, giây phút không rời, khi trông mặt cả cười khi đôi mắt cùng ngó, tình ý thân mật biết là dường nào! Vậy mà ngày nay đối với ta cũng không được trọn, xui nên tự tay ta đập bể, ban nãy ta trông thấy tấm kiến mà thương tâm cho ta bây giờ ta trông mảnh kiến mà thương tâm cho mảnh kiến; mảnh kiến kia đương lành tự tay ta đập bể, mảnh kiến đã bể ta lại chịu khó chắp lại, nhưng than ôi, chắp lại mà vẫn cũng không sao lành được, vậy có khác gì thân thế của ta ngày nay ru?

Tấm kiến ôi! Thì chung ngươi vẫn là người bạn thiết của ta, xưa kia ta mến ngươi yêu ngươi, ngày nay ta lại tội nghiệp cho ngươi, trên trần hoàn nầy có dễ chỉ có ta với ngươi là người bạn tri-kỷ đấy thôi nhỉ? Xưa kia mỗi khi ta soi vào ngươi, thì thấy dung nhan của ta như hoa trên cành, như trăng sường núi, mà ngày nay ta soi vào ngươi thì thấy hiện ra cái vẻ diêu tàn thảm đạm vô cùng. Má hồng kia đã hồ lợt môi son kia đã hồ phai hai hàng lông mi vòng nguyệt kia chỉ thấy châu lại cả ngày, đủ biết cái tấm lòng ta muôn thảm ngàn sầu đã uất kết nên vậy. Lòng ta sầu thảm thì ta biết, mà nét mặt ta sầu thảm thì ta vẫn không hay, chỉ có tấm kiến kia là vẻ rõ cái hình dung của ta, làm cho ta nhìn thấy lại càng thương tâm. Thương ôi! Má hồng ru! Môi son ru! Cái kiếp lệ của người mạng bạc như thế ru! Kiến nếu có thiêng, cùng ngậm ngùi về nỗi nhớ xưa thương nay mà rơi giọt nước mắt đồng tình khóc người đồng điệu mới phải!

Than ôi! Dung nhan ta đã đến thế nầy thì chắc rằng cái sanh mạng của ta cũng không được bao lâu nữa nhưng ta có phải là người sợ chết đâu, đã không biết sống là vui tấm thân nào biết thiệt thòi là thương; ta còn sống ở đời ngày nào chỉ là cái ngày đợi chết đó thôi!

Cái chết của ta, ta không đáng thương, ta chỉ thương cho cái vật đã cùng ta dan díu, như cây bông hường kia, bấy nay ngươi làm bạn với cái thân bạc-mạng nầy chiều hôm buổi mai đều trông thấy nhau, một mai ta chết đi rồi ngươi làm bạn với ai? Than ôi, gương cũ còn đây, hoa xưa còn đó, thế gian chỉ có những giống đa tình mới biết thương cảm cái tình mà thôi! Vì thương tâm quá đỗi, bất giác ôm mảnh kiến gục đầu vào bụi hoa mà khóc, con thị tỳ chạy lại nâng dậy mà bảo rằng: cô nương không nên sầu cảm quá thế, làm cho công tử ở dưới suối vàng chết cũng không đặng yên, hiện nay chiều trời ấm áp, gần tới tháng trọng xuân, tôi muốn trồng mấy cụm hoa ở dưới hè kia, vậy cô nương chỉ bảo cách thức cho tôi được biết. Ta gạt nước mắt nói rằng: thôi trồng bông làm gì nữa, trồng bông để ngắm. Vậy mà ta càng ngắm bông bao nhiêu, càng thương tâm bấy nhiêu, cái giọt nước mắt ta tưới vào khóm bông, nó sẽ kết nên cái bông đoạn trường, bông đoạn trường để cho khách đoạn trường ngắm, thương thay!

*(Còn nữa).*

HÔTEL D' ANNAM

## Nam-Việt Khách-Lầu

*N° 72 đ 80 Boulevard Charner et Annexe*

*N° 9 đ 15 Rue Carabelli*

Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cùng trên lầu, rộng mát, sạch sẽ lắm rất cận tiện cho Quí Khách có việc đi Saigon cùng đi chơi

HUỲNH-HUỆ KỲ,

chủ nhơn

Saigon — Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO — TIRAGE: 5.000 ex. — Le Gérant: NGUYEN-KIM-ĐÍNH

# NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

## ĐẠI DƯỢC PHÒNG

**38, Rue de Canton, 38. — CHOLON**

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chữ đề: Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NÀY

### PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HUỜN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đồ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Vả cái máy sanh hướt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tường bổn ở mà gìn giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yểu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bổ bổ thân mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỷ, tiêu tánh ẩm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tình, khô cổ ráo lưỡi, đau nóu nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngấm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối măng mằng.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẻo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật một bên tay có Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là . . . 0$35

### ĐỊNH KHẨU LÝ TRUNG HOÀN

Thuốc hườn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau xốc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy; ăn uống chẳng ngon, hình thể mỏi mệt; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng; hoặc ăn đồ lạnh lẻo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa; hoặc cảm hàng tay chơn rung rẩy; hoặc nguơn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc hườn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì nguơn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc hườn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

### THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HƯỜN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thần linh mê sảng đàm chặn hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lác lưng, tay chơn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhằm phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chơn; nhiều nhảo ho hen, long ác nhức đầu; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trệ, khí huất chẳng thông; thần hồn phách ám, năm ngủ chẳng yên v. v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phá nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cửu khiếu lại tiêu trừ các dịch tức khắc an nhiên.

Chỉ như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ-đề, khó khăn ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hườn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội; nống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiện cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hườn; uống chứng nào hay chứng nấy.

Kị ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẻo và cũng kị đồ bằng sắt.

*Đờn-bà có thai chẳng nên dùng*

GIÁ

| | | |
|---|---|---|
| Hộp gấm | 4 hườn. | 1$00 |
| » | 2 » | 0 50 |
| Hộp cây | 4 » | 1 40 |
| » | 2 » | 0 70 |

### NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lảnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 hườn là: 0$50

### AN-THAI-HƯỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ọa, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi không an mà phải sanh những chứng bịnh biểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiện cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thì không lo đều chi bất trắc.

*Cách dùng.* — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hườn là. . . 0$30

### BẠCH-TRUỘC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kê, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ dặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu. — Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần nống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Cử ăn đồ chiên xào, cay nồng nầy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. : : 0$60



## Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

*Đường Pellerin môn bài số 142-144*

*SAIGON*

Bổn hiệu chuyên việc vá bổ máy viết, tô sắt đủ kiểu.

*Rèn sắt bằng và các thứ kim khí rất khéo lắm.*

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đổi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vẽ tâm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ DỤNG NGOÀI HUÊ-VIÊN LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, sửa và rào sắt đủ kiểu dễ rào mà.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống nước và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) sơn tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy mới.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.



## TÂN TÂN HIỆP THÀNH

*Ở tại đường Vienot số 40 ngoài chợ Saigon mới*

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi niken (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lấp tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG. cẩn-bạch.



XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN ỐC

## M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

[illegible]

TIỆM NGHỀ CÓ THỨ BỀ RỘNG

[illegible]

Xưởng này có đóng cửa đủ thứ bàn, ghế, tủ, võng, đều đóng bằng cẩm-lai danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo khéo léo lắm, thợ làm thật là tinh-xảo, không kể giá-đắt. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hậu gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc quen hay là đặt theo ý, tôi nhơn lòng thấy rõ và hết lòng tiếp đãi.

Mandat và dây thép gửi đi: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laitiêu.



## ĐÈN LỬA KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lồng, đèn đứng, đèn treo

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

*106, đường d'Espagne Saigon*



FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE

*Vente en gros et en détail*

GRAVURE SUR MÉTAUX et MARBRE

## TRẦN-DUY-BÌNH

*42, Boulevard Charner :: SAIGON*

— : —

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ

*Bán sỉ và bán lẻ*

Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bằng đồng và bằng đá cẩm thạch



## École NGUYỄN-VĂN-MÙI

DACTYLOGRAPHIE
COMPTABILITÉ - PRATIQUE

(Trường dạy đánh máy viết và biên-chép sổ sách nhà buôn)

*10, Rue Martin des Pallières, 10*
Face Garo Dakao. — SAIGON



## Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng đường Lucu môn bài 99 và 101 (Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiểu, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đàn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chế lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiểu đàn tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã bằng đồ tây rất khéo và chắc, có bán yên cột, chưng đẹp hai tiền, bình đồ thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — vì sửa xe.

Cái xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần đóng món chi đa thiểu mua giúp làm ngươi, thì tôi rất cảm ơn hạ cố. Còn như quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẽ thông hồi đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.


Tiểu-thuyết

# MŨI GƯƠM HIỆP KHÁCH

Dịch-giả: NAM-KIỀU

HỒI THỨ 30

*Nhờ liễu-hoàn khỏi vòng tai ách*

*(Tiếp theo)*

Thường công tử nghe xong câu chuyện, chính hiệp với cái việc vườn Tranh-xuân cướp người, và ngà trước cũng đã có gặp Phượng Lâm một lần thì sửng sốt mừng rỡ, đứng dậy nói rằng: chẳng hay nàng có phải là Phượng thế-Hà vợ Tôn-Bội hiền-độ đó không?

Phượng tiểu thơ ngạc-nhiên hỏi: sao công tử lại có biết phu quân tôi là Tôn-Bội, và lại có biết cả tôi?

Thường công-tử mới đem việc anh em kết-nghĩa và các việc khác kể ra, lại nói cho Tiểu-thơ biết rằng: hiện nay Bảo-Cương Châu-Thuận đã đi cứu lịnh-thúc. Mã-Tuấn Châu Long đã đi cứu hiền-hệ, cùng bọn nhau hội ở núi Thiết-cầu, để ngày mai tôi về bẩm với cậu tôi bắt mấy đứa khốn nạn nầy trị tội, rồi sẽ đưa về đến nơi đến chốn, tiểu-thơ đừng lo.

Phượng tiểu-thơ nghe nói mừng quá, không ngờ trong lúc nầy lại gặp được cứu tinh, hai người cùng nhau thi-lễ anh-em rồi bận đồ dài chờ tới sáng. Khi sắp ra đi, Thường công-tử dặn rằng: bây giờ tôi đi đây, tiểu-thơ cứ làm ra bộ triều-mến không nỡ rời, để cho bọn kia nó không biết mà đề-phòng thì mới có thể xong việc được.

Phượng tiểu-thơ khen phải.

Một lát mụ Tào-kê và mấy con liễu-hoàn chạy lên gõ cửa. Thường công-tử chạy ra mở, mụ Tào-kê thấy nét mặt tiểu-thơ có vẻ hớn hở vui-cười, thì trong lòng mừng thầm rằng đã trúng phải kế mình rồi, bèn vẫy cười và hỏi rằng: đêm qua không ngủ hay sao mà dậy sớm dữ vậy?

Thường công tử nói: vì hôm qua tôi đi chơi, không bẩm cho quan Phủ tôi biết, nên cả đêm nằm trong bụng phập-phồng không yên, bây giờ phải xin cho về sớm, rồi để đến chiều thế nào tôi cũng sẽ lại, vì còn muốn nói với bà nhiều câu chuyện lắm!

Mụ Tào-kê tỏ bộ rất vui-mừng.

Con liễu-hoàn bưng nước lên, hai người gội đầu rửa mặt rồi cùng mụ Tào kê xuống chơi dưới nhà. Trương-Tam Lý-Tứ bước ra và cười và nói rằng: không phải là chúng tôi dám vô phép với quan-anh đến thế, chỉ vì thấy nàng nọ là tay quốc-sắc, thì lại phải tìm một người phong-lưu tuấn-tú mới xứng đôi, nên hôm qua trông quan anh thì đem lòng yêu mến, cố mời vào đây, thiệt là trai tài gái sắc xuân đương vừa thì, chẳng hay trong lúc chăn ấm chiếu êm, quan anh có nhớ đến cái công-trình kỳ biết mấy mươi của chúng em không nhỉ?...

Nói đoạn liếc mắt qua bên Phượng tiểu-thơ mà nói rằng: chúng ta đã vì cô nương mà khổ-nhọc lắm mới đem được Thường công-tử đến đây. Một ngày kia cô nương cũng phải nghĩ đến mà báo ơn chúng ta mới được đây!

Phượng tiểu-thơ và Thường công-tử nghe nói thiệt là cảm gan tím ruột muốn giết sống mấy thằng xỏ-lá ấy cho hả lòng, nhưng cố nhịn lại mà tỏ lời cảm ơn.

Con liễu-hoàn dọn bữa cơm mai, mụ Tào-kê và Trương-Tam Lý-Tứ mời công-tử ở lại dùng cơm. Thường công-tử ăn xong, nói với mụ Tào-kê rằng: cám ơn bà cô lòng ân-cần đến tôi, chỉ vì hôm qua vô tình mà đến đây nên không mang theo tiền bạc gì cả, vậy dầu tôi về bẩm với quan lớn tôi rồi ở lại chơi đây vài bữa, vì dầu ngàn vàng mua một trận cười cũng không tiếc gì! Phượng chỉ kia là tay quốc-sắc, nếu không duyên chưa dễ vào tay ai cả, vậy thế nào tôi cũng phải lại.

Mụ Tào kê mừng rỡ nói: nếu thế thì còn gì hơn nữa! Phiền công-tử chuyển nầy về nói quan lớn phát cho tôi một cái giấy cáo-thị, để những quân du côn không được sách-nhiễu đến, thì cám ơn công-tử lắm.

Thường công-tử nói: ngỡ là gì chớ cái đó thì có khó gì! Tôi nói với quan-lớn tôi lúc nào là được ngay lúc nầy, bà cứ an-tâm.

Nói đoạn, đứng dậy cùng mụ Tào kê và Trương-Tam Lý-Tứ từ biệt, rồi lại day lại nói với Phượng tiểu-thơ rằng: nàng cứ yên lòng, tôi về phủ rồi một lát lại đến ngay đây nghe!

Phượng tiểu-thơ cũng làm bộ mặt dạn mày dày mà rằng: công-tử về rồi mau-mau lại đây kẻo tôi trông lắm đấy!

Công-tử gật đầu, rồi cùng tiểu-thơ đồng bước ra, Phượng tiểu-thơ đưa ra tới ngõ, hai hàng nước mắt chảy xuống ròng-ròng. Thường công-tử trông thấy biết rằng cái khổ-tâm của tiểu-thơ không thể dặn-dò ra miệng được, mới nói cho tiểu-thơ yên-bụng rằng: cứ đành lòng ở đây chỉ một lát nữa là tôi lại, quyết chẳng sai lời đâu!

Phượng tiểu-thơ nghe nói mới được yên lòng quay đầu trở vào, mụ Tào kê trông thấy chúm-chím cười nói cha! con nhỏ đêm qua chắc mệt-nhọc lắm, thôi cho lên lầu nằm nghỉ.

Phượng tiểu-thơ giả cách mắc-cỡ không nói gì, cúi đầu bước lên trên lầu.

Trương-Tam Lý-Tứ thấy vậy mừng lắm, kêu mụ Tào kê lên cười khanh-khách mà nói rằng: mụ nghĩ coi có phải là diệu-kế chưa? Thôi bảo dọn rượu uống mừng đi.

Mụ Tào-kê chúm-chím cười nói: cái đó thì được! Đoạn bảo liễu-hoàn dọn rượu ra, Trương-Tam Lý-Tứ cùng Mạc-thượng-Thiên cùng ngồi uống rượu, chuyện ran như pháo nổ.

Câu chuyện đang vui, bỗng thấy một đứa con gái nhỏ lối độ 13, 14 tuổi chạy đến nói rằng: các bác đừng cho là dắc chí mà ngồi đó nói dóc, nầy tôi bảo cho mà biết, chỉ đến xế trưa hôm nay là tự-khắc có họa lớn đó.

*(Còn nữa)*